

Data aktualizacji karty – 01-03-2007

**KARTA CHARAKTERYSTYKI
PREPARATU CHEMICZNEGO**

**1. IDENTYFIKACJA PREPARATU
IDENTYFIKACJA PRODUCENTA**

Nazwa produktu : **ROZCIĘCZALNIK NITRO**

Kod produktu : 1263

Zastosowanie : do farb nitro

Producent : P.P.U.H. "WAMA" SP.J.

84-300 LĘBORK

UL. JEDNOŚCI ROBOTNICZEJ 17

TEL 059-8633-380

FAX: 059-8622-286

ZAKŁAD PRODUKCYJNY : TAWĘCINO

TEL : 059-8611-907

TELEFON ALARMOWY : 0-59 863 33 80

2. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

<i>Nazwa chemiczna</i>	<i>Numer CAS</i>	<i>Numer EWG</i>	<i>Numer indeksowy</i>	<i>Stężenie%</i>	<i>klasyfikacja</i>
Aceton	67-64-1	200-662-2	606-001-00-8	10-20	F; R11,Xi, R36, R66, R67
ksylen	1330-20-7	215-535-7	601-022-00-9	80-90	R10, Xn, R20/21,Xi,R38

3. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Klasyfikacja preparatu: F; R11,Xn; R20, R21, Xi, R36, R38,R66, R67

ZAGROŻENIE POŻAROWE

Łatwo palna ciecz. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem . Pary są cięższe od powietrza , gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń. Zapłon od otwartego płomienia , iskry, gorącej powierzchni.

ZAGROŻENIE TOKSYKOLOGICZNE

Preparat szkodliwy w przypadku narażenia inhalacyjnego , działania na skórę oraz spożycia. Działa drażniąco na oczy, skórę i drogi oddechowe oraz depresyjnie na ośrodkowy układ nerwowy.

ZAGROŻENIE EKOTOKSYKOLOGICZNE

Preparat szkodliwy dla organizmów wodnych. Praktycznie nie rozpuszcza się w wodzie. Stwarza zagrożenie dla wód powierzchniowych.

4. PIERWSZA POMOC

Zatrucia ogólne : poszkodowanego przytomnego wyprowadzić , nieprzytomnego wynieść z miejsca narażenia , zapewnić spokój, chronić przed utratą ciepła. Zapewnić pomoc lekarską.

Zatrucie inhalacyjne: Przytomnego ułożyć w pozycji półsiedzącej; nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej , oczyścić jamę ustną z ciał obcych i wydzieliny. W przypadku zaburzeń w oddychaniu podawać tlen ; w przypadku braku oddychania stosować sztuczne oddychanie za pomocą aparatu typu AMBU.

Zatrucie doustne : natychmiast po połknięciu prowokować wymioty. Później nie prowokować wymiotów. Nie podawać do picia mleka, tłuszczów, alkoholu.

Skażenie oka : Skażone oczy płukać , przy odwiniętych powiekach , ciągłym strumieniem wody przez 10-15 minut.

Skażenie skóry : Zdjąć zanieczyszczoną odzież , skażoną skórę zmyć dużą ilością bieżącej wody.

Objawy zatrucia ostrego : Podrażnienie błon śluzowych oczu , gardła oraz skóry , bóle i zawroty głowy , a następnie zaburzenia koordynacji ruchów i równowagi , senność , utrata przytomności , zaburzenia oddychania , śpiączka ; mogą wystąpić zaburzenia rytmu i przewodnictwa mięśnia sercowego, migotanie komór , śmierć . W następstwie ostrych zatruć preparatem może dojść do uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego i przemijającego uszkodzenia narządów miękkich.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Szczególne zagrożenia : Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować.

Środki gaśnicze : Dwutlenek węgla , piany, proszki gaśnicze , woda – prądy rozproszone.

Zalecenia ogólne: Zaalarmować o pożarze ; z obszaru zagrożenia usunąć wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji gaśniczej , w razie potrzeby zarządzić ewakuację ; wezwać ekipy ratownicze – Straż Pożarną i Policję Państwową ; stosować odzież i sprzęt ochronny.

Zalecenia szczegółowe : Mały pożar gasić gaśnicą śniegową lub proszkową ; duży pożar gasić pianą lub rozproszonymi prądami wody.

UWAGA: nie stosować zwartych strumieni wody na powierzchnię cieczy. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą , o ile to możliwe usunąć z obszaru zagrożenia.

Sprzęt ochronny strażaków : Aparaty izolujące drogi oddechowe.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Zalecenia ogólne: Zawiadomić otoczenie o awarii ; usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii ; w razie potrzeby wezwać ekipy ratownicze.

Środki ochrony osobistej : Unikać kontaktu z uwalniającą się cieczą ; stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne z tkanin powlekanych , okulary ochronne w szczelnej obudowie.

Zalecenia szczegółowe: Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień , ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących) ; zabezpieczyć zbiorniki przed nagraniem ; pary rozcieńczać rozproszonym strumieniem wody ; o ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy , uszczelnić , uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu awaryjnym) ; miejsce gromadzenia się cieczy obwałować ; zebrane duże ilości cieczy odpompować ; małe ilości rozlanej cieczy przysypać niepalnym materiałem chłonnym , zebrać , skierować do zniszczenia .

Zabezpieczenie środowiska : Zabezpieczyć studzienki ściekowe. W przypadku skażenia wód powiadomić odpowiednie władze. Metody utylizacji : Kontrolowane spalanie.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Posługiwanie się : Zapobieganie zatruciom : Podczas stosowania nie jeść , nie pić , unikać kontaktu z cieczą , unikać wdychania par i aerozoli , przestrzegać zasad higieny osobistej , stosować odzież i sprzęt ochronny , pracować w wentylowanym pomieszczeniu. Zapobieganie pożarom/wybuchom : Wyeliminować źródła zapłonu – nie wykonywać prac z otwartym ogniem , nie palić , nie używać narzędzi iskrzących i odzieży z tkanin podatnych na elektryzację ; chronić zbiorniki przed nagraniem , instalować urządzenia elektryczne w wykonaniu przeciwwybuchowym.

Magazynowanie : W oryginalnych , właściwie oznakowanych , zamkniętych opakowaniach w magazynie cieczy palnych , wyposażonych w instalację wentylacyjną i elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Opakowania chronić przed nagraniem. Na terenie magazynu przestrzegać zakazu palenia , używania otwartego ognia i narzędzi iskrzących . Zasady magazynowania – zgodnie z PN-89/C-81400.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Rozwiązania techniczne : Hermetyzacja procesu . Wentylacja i instalacja elektryczna w wykonaniu przeciwwybuchowym. Najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy

<i>Nazwa chemiczna</i>	<i>NDS (mg/m³)</i>	<i>NDSCh(mg/m³)</i>
Ksylen	100	200
Aceton	600	1500

Metody oznaczania w powietrzu w środowisku pracy : PN-89/Z-04023.02

OCHRONY OSOBISTE

Drogi oddechowe : maska przeciwgazowa z pochłaniaczem par organicznych

Ręce : rękawice ochronne z tkanin powlekanych

Oczy: okulary ochronne w szczelnej obudowie

Skóra i ciało : Ubranie ochronne powlekane

Inne informacja : Przestrzegać ogólnych zasad higieny , nie jeść , nie pić podczas pracy , każdorazowo po pracy umyć ręce , nie pozostawać w zanieczyszczonej odzieży , natychmiast usuwać rozlewiska

9. WŁAŚCIWOSCI FIZYKOCHEMICZNE

Stan skupienia : ciecz

Barwa : bezbarwna

Zapach : charakterystyczny dla węglowodorów aromatycznych

Temperatura wrzenia : 56°C – 140°C

Temperatura zapłonu : -19°C

Granice wybuchowości : 1,2 – 13 % obj.

Gęstość w 20°C : 0,85 - 0,86 g/cm³

Rozpuszczalność : - w wodzie : nie rozpuszcza się

- w innych rozpuszczalnikach: rozpuszcza się w rozpuszczalnikach organicznych

Gęstość par względem pow. : powyżej 3

Ph : -----

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Warunki , których należy unikać : wysoka temperatura

Substancje , których należy unikać : substancje utleniające

Niebezpieczne produkty spalania : tlenki węgla

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE**Ksylen**

Próg wyczuwalności zapachu : 0,9 -9 mg/kg

Ostra toksyczność doustnie : 4300 mg/kg (szczur)

Ostra toksyczność wdychanie : 22100 mg/m³/2h (szczur)

Aceton

LD₅₀ doustne dla szczura 7400 mg/kg

LD₅₀ przez skórę dla królika 20000 mg/kg

LC₅₀ inhalacyjne dla szczura 50100 mg/m³/8h

LCL₀ inhalacyjne dla szczura 38720 mg/m³/4h

LCL₀ inhalacyjne dla człowieka 1210 mg/m³

Działanie : drażniące, depresyjne na ośrodkowy układ nerwowy

Drogi wchłaniania: drogi oddechowe , skóra, przewód pokarmowy

Objawy zatrucia : podrażnienie skóry , błon śluzowych oczu i dróg oddechowych , ból i zawroty głowy , zmęczenie , osłabienie, zaburzenia koordynacji ruchów i równowagi, senność , nudności, wymioty , utrata przytomności , zaburzenia oddychania, śpiączka, utrata przytomności Bezpośredni kontakt z cieczą lub długotrwałe narażenie na działanie par powoduje ból , zaczerwienienie skóry, stany zapalne Skażenie oczu cieczą powoduje zaczerwienienie spojówek, ból, łzawienie.

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Dopuszczalne zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

<i>Nazwa chemiczna</i>	<i>Stężenie 30-min. (µg/m³)</i>	<i>Stężenie 24-godz. (µg/m³)</i>	<i>Stężenie średnioroczne (µg/m³)</i>
Ksylen	100	50	-----
Aceton	-----	-----	-----

Dopuszczalne zanieczyszczenie śródlądowych wód powierzchniowych : nie ustalone

Dawki i stężenia toksyczne dla organizmów wodnych

Ksylen

Toksyczność dla ryb : LC50 = 3,77 mg/l 96 h (*salmo Gairdneri*)

Toksyczność dla alg : LC50 = 10-100 mg/l 96h

Toksyczność dla dafnii : EC50 = 7,4 mg/l 48h (*Daphnia magna*)

Toksyczność dla bakterii : EC50 > 100 mg/l

Aceton

Stężenie toksyczne dla :

- ryb : *Salmo trutta* 2g/l
- bakterii : *Pseudomonas putida* 1,7 g/l
- glonów : *Scenedesmus quadricauda* 7,5 g/l
 - *Microcystis aeruginosa* 0,53 g/l
- pierwotniaków : *Entosiphon sulcatum* 0,028 g/l
- planktonu - *Vorticella campanulla* 1,0 g/l
 - *Paramecium caudatum* 7,0 g/l

Toksyczność ostra dla :

- ryb – *Leuciscus idus melanotus* (LC₅₀/48h) 7,5 g/l
 - *Gambusia affinis affinis* 15,5 g/l
- skorupiaków – *Daphnia magna* (EC₅₀/28h) 10g/l

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Produkt : nie wprowadzać do kanalizacji. Odpadowy produkt niszczyć przez kontrolowane spalanie

Usuwanie opakowań : Zgodnie z rozporządzeniem o usuwaniu odpadów. Opakowania wielokrotnego użytku , po odkażeniu , mogą być dalej stosowane. Postępować zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U.nr 62 z 2001 r. poz.628 z póź. Zm.).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz.1206

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Klasyfikacja materiału

transport lądowy RID/ADR : klasa 3 , punkt 5b

transport morski : klasa 3.2 IMDG Kod 3268

Numer rozpoznawczy materiału ONZ (UN) : 1263(farby , w tym : farby, kleje, lakiery, emalie, bejce, szelaki, pokosty , środki do nadawania połysku , wypełniacze ciekłe, lakiery podkładowe)

Numer rozpoznawczy zagrożenia : 33

Grupa pakowania : II

Nalepka ostrzegawcza : nr 3

LQ7

Zrestrukturyzowana umowa ADR obowiązująca od 01-01-2005 r.

Umowa Europejska dotycząca Międzynarodowego Przewozu Drogowego Towarów Niebezpiecznych – Wydawnictwo ONZ ECE /TRANS/ 175 wraz z poprawkami zawartymi w dokumentach ECE /TRANS/ 175, CORR 1 i 2

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Produkt: Rozcieńczalnik nitro

Zawiera : ksylen , aceton

Symbole ostrzegawcze : F - produkt wysoce łatwo palny

Xn – produkt szkodliwy

R11 –produkt wysoce łatwo palny

R20 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe

S2 – chronić przed dziećmi

S16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu

S25 – unikać zanieczyszczenia oczu

S29 – nie wprowadzać do kanalizacji

S33 – zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym

S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza – pokaż opakowanie lub etykietę

Obowiązujące przepisy krajowe

- ustawa z dnia 11-01-2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.Nr 11 poz. 84 z 2001r. ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02-09-2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.nr171 poz. 1666 z e zmianami Dz.U.2004 Nr 243, poz.2440).
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. Nr 179, poz.1485)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26-09-1997 w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129, poz.844 z późniejszymi zm. – tekst jednolity Dz. U.Nr 169/2003r. Poz. 1650)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28-09-2005 w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U.Nr201, poz.1674)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12-01-2005 w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla zdrowia człowieka i dla środowiska stwarzanego przez substancje nowe (Dz. U. Nr 16, poz. 138).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 05-07-2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz. U. 2004, Nr 168, poz. 1762).
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27-09-2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02-09-2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U.Nr 173. poz. 1679 ze zmianami Dz. U.2004 Nr 260, poz. 2596).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 03-07-2002 w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz.U.Nr 140, poz.1171 z póź. zm.)

16. INNE INFORMACJE

. Symbole zagrożenia :

- R 10 – produkt łatwo palny
- R 11 – produkt wysoce łatwo palny
- R 20 – działa szkodliwie przez drogi oddechowe
- R 21 – działa szkodliwie w kontakcie ze skórą
- R 36 – działa drażniąco na oczy
- R 38 – działa drażniąco na skórę
- R 66 – powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry
- R 67 – pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Symbole bezpiecznego postępowania :

- S 2 – chronić przed dziećmi
- S 9 - przechowywać pojemnik w miejscu dobrze wentylowanym
- S 16 – nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu
- S 25 – unikać zanieczyszczenia oczu
- S 26 – zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza
- S 29 – nie wprowadzać do kanalizacji
- S 33 – zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym
- S46 – w razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokazać opakowanie lub etykietę

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktów postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości. W przypadku, gdy warunki stosowania nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie produktu spada na użytkownika.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie karty charakterystyki dostarczonej przez producentów i/lub internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji chemicznych